

ושמחת בכל הטוב

(1) ספר דברים פרק כו

(א) ויהי כי תבוא אל הארץ אשר ידוד אליה נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה:

(ב) ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ידוד אליה נתן לך ושמחת בטנא וקלחת אל המקום אשר יבחר ידוד אליה לשכן שמו שם:

(ג) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לידוד אליה כי באתי אל הארץ אשר נשבע ידוד לאבותינו לתת לנו:

(ד) ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח ידוד אליה:.....

(יא) ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ידוד אליה ולביתך אתה וסלוי וסגר אשר בקררך:

רש"י על דברים פרק כו פסוק ג

ואמרת אליו - שאינך כפוי טובה:

(28) ספר פרי צדיק פרשת תבא - אות ב

אך על ידי הבאת הבכורים ראשית פרי האדמה לה' בזה עצמו הוא מגיד שמכיר את כח הנותן כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו ועל ידי זה מברר כל הפירות שיש לו שהם רק מסטרא דטוב ואין בו שום ערבוב הרע. וכמו שמצינו שעל ידי ברכת המזון שמודה ומכיר שהשם יתברך הוא הזן ומפרנס כתוב שם ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך ולא כתיב אחר ושבעת הוזה השמרו לכם פן יפתה כמו שנאמר בפסוק והיה אם שמוע או השמר לך פן תשכח וגו' כמו שנאמר אחר ואכלת ושבעת בפרשת ואתחנן ובספרי עקב מייתי כמה פסוקים שאין אדם מורד אלא מתוך שביעה וכן הוא בגמרא וזהו קדוש. רק על ידי ברכת המזון שבזה שמכיר כח הנותן שוב לא יביא המאכל לידי קטרוג היצר הרע. כן על ידי הבאת הבכורים הראשית פירותיו לפני ה' ועל ידי זה כבר הגדתי וגו', היינו שמכיר כח הנותן על ידי זה מברר כל הפירות שלו שהם רק מסטרא דטוב והאכילה הוא בחינת דברי תורה כמו שנאמר לכו לחמו בלחמי וגו'. וזהו מה שנאמר אחר כך ושמחת בכל הטוב שזוכין על ידי זה ליישר הלב ולישרי לב שמחה ויהיה האכילה בכל הטוב שהאכילה יהיה בחינת דברי תורה אין טוב אלא תורה.

(ספר פרי צדיק פרשת תבא - אות ו

וזה הענין שלא נכתב אות סמך בפרשת ביכורים ובפרשת וידוי מעשר שאות ס' מורה על שטן כמו שנזכר לעיל (מבר"ר) וכאשר הישראל הוא כבן לפני המקום אין שום שטן וקטרוג דמי יעזי בנפשו לקטרג על הבן לפני אביו ובודאי לא ישמע לקטרוגו. ואות ס' ראשונה בפרשה זו נאמר בפסוק וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה ופירוש סגולה אומרים בשם רבינו היהודי הקדוש זצ"ל שהוא כדבר סגולה בלא טעם וזה שנאמר והייתם לי סגולה מכל העמים.

תפארת שלמה:

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ד' אלקיך. הנ"ל דהנה הזוה"ק הוא קורא להמצו' ופקודי אורייתא עטין. והוא כי אמנם בכל מצוה ומצוה יש בה עצות ודרכים איכה להגיע אל עבדות עי"ל בדרך הנ"ל. כי סגולת מצות בכורים להורות לאדם מדת ההסתפקות ולא יתקנא בחבירו כלל וכולם שווים לטובה כי מי שיש לו שדות הרבה הביא מכל שדה בכורים ומי שלא היה לו רק שדה אחת לא הביא רק משדה אחת עכ"ז המצוה הזאת שיהיה שמח בחלקו כי הש"י נתן לו זאת ובודאי לא נצרך לו יותר. וז"ש במס' אבות (ד, א) איזהו עשיר השמח בחלקו. שהאדם צריך להאמין שכל מזונותיו ועשרו הכל בהשגחת הבורא ב"ה ע"כ לא יהיה לו קנאה על חבירו כי אין זה חלקו ומה שהוא צריך יש לו ובודאי לא נצרך לו יותר. וז"פ (במדבר ו, כו) וישם לך שלום שיהיה אצלו הכל שלימות בלי חסרון ולא ירצה עוד רק מה שיש לו הוא די. ובאם לא יהיה במדריגה זו אזי מה מועיל לו הברכה כי כל מה שיהיה לו ירצה יותר כמאמר חכז"ל מי שיש לו מנה רוצה מאתיים ואינו שמח במה שחננו אלקים.. וזה היה ענין הבכורים שנ' ושמחת בכל הטוב במדת הסתפקות.